

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 18. november 2010 truffet vedtak i

- Sak nr:** 68/10 (arkivnr: 201000490-16)
- Saken gjelder:** Klage fra A på jordskiftedommer B ved X jordskifterett.
- Utvalgsmedlemmer:** Unni Sandbukt (leder)
Johan Arne Slørdal
Jeppe Normann
Halvor Kjølstad
Bjørg Tørresdal
- Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentleglova § 3.
- Vedtak:** Jordskiftedommer B gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk.

Innledning:

Ved brev av 30. juni 2010 har A inngitt klage på jordskiftedommer B ved X jordskifterett. Klagen gjelder dommeratferd. Ved brev av 17. august 2010 har Tilsynsutvalgets sekretariat varslet klageren om at klagen vurderes avvist, dels fordi klagen gjelder forhold som utvalget etter loven ikke har anledning til å vurdere, dels fordi lovens klagefrist er utløpt. Etter klagers tilbakemelding på varsel om avvisning i brev av 19. august 2010, ble klagen forelagt jordskiftedommer B, som ved brev av 7. oktober 2010 har avgitt uttalelse. Klagen er supplert ved brev av 19. august 2010. Jordskifterettsleder C ved X jordskifterett er orientert om klagen, og har den 11. oktober 2010 avgitt uttalelse.

Saksfremstilling:

Saken har sitt utspring i en jordskiftesak, som i hovedsak dreide seg om klagers veirett frem til sin eiendom som brukes som feriested. Jordskiftesaken ble avsluttet 12. november 2008 og ble ikke påanket. Gjenstand for klage er jordskiftedommer B's uttalelser i brev av 27. januar 2009 vedrørende denne rettskraftige saken. Videre gjelder klagen jordskiftedommerens oversendelse av de skriv som er relatert til jordskiftesaken, herunder brevet av 27. januar 2009, etter at saken var avsluttet. Denne oversendelsen er datert 28. juni 2010.

Klagers motparter i jordskiftesaken, henvendte seg til jordskifteretten i brev mottatt 26. januar 2009. I brevet ble det vist til at det var oppstått uenigheter mellom partene vedrørende tolking og håndhevelse av det som fremkommer om rammene for bruksrett til vei i rettsboka. Dette brevet ble besvart 27. januar 2009 av innklagede. Jordskiftedommer B tar i brevet forbehold om at det er slutningen i rettsboka og begrunnelsene for dem som binder partene, og avgir så en betenkning vedrørende innholdet i avsagt avgjørelse.

Etter nye henvendelser fra motpartene i saken i juni i år, skrev innklagede et brev av 28. juni 2010, som ble sendt partene og lensmannen i Y. Motparten hadde på dette tidspunkt anmeldt klager for ulovlig kjøring på annen manns eiendom. I brevet til lensmannen vedla jordskiftedommer B kopi av rettsbok, jordskifterettens brev av 27. januar 2009, og dokumenter som hadde innkommet i jordskiftesaken etter at denne ble avsluttet.

Klager – A– har i hovedsak vist til følgende:

I ettertid av rettskraftig dom har en part i saken tatt kontakt med jordskiftedommer B både på telefon og brev ”for å få det slik han ønsker”. Klager anfører at jordskiftedommer B i sitt svarbrev av 27. januar 2009 tolker det som fremkommer i dommen, og i tillegg uttaler seg om flere punkter som aldri er behandlet i jordskifterettens sak, så som parkering, kjøring av traktor, kjøp av traktor, parkering på egen eiendom, snøskuterkjøring, bruksrett på vei osv. Videre anfører klager at jordskiftedommer B i brev form beskylder ham for ikke å ha villet samarbeide. Klager hevder jordskiftedommeren har tatt parti i saken, og at han etter motpartens ønsker og innsendte søknader har prøvd å foreta korrigeringer/rettelser og etterfølgende tilleggsavgjørelser ved sin ”tolking” av rettsboka.

Det anføres at jordskiftedommer B tar på seg oppgaven som advokat/jurist for motparten, og samler inn brev og påstander fra motparten som blir videresendt i jordskifterettens navn til Lensmannen i Y. Videre oppfordrer jordskiftedommer B lensmannen til å avgjøre tvist ved tingretten. Klager er i denne sammenheng aldri kontaktet eller gitt anledning til å uttale seg. Når jordskifterettsdommer B viser til at klager er hørt gjennom motpartens fremlagte

brevveksling, uttaler klager at motparten bevisst har overlevert brev i sin favør, og at B som dommer burde ha visst bedre.

Klager ønsker å få en bekreftelse fra Tilsynsutvalget på at det er rettsboka som er rettskraftig, og at brev fra jordskiftedommer B som ble sendt ut etter at saken ble avsluttet anses rettsugyldig og ikke kan fremlegges som bevis i saken.

Innklagede – jordskiftedommer B– har i hovedsak vist til følgende:

Hva gjelder jordskifterettens brev av 27. januar 2009, viser jordskiftedommer B til at han kunne valgt den enkle løsningen da han fikk henvendelse fra en av partene i saken, og bare vist til at avgjørelsen ga tvangsgrunnlag og at dette nå var en sak for lensmannen. Imidlertid syntes han det var riktig å gjøre et siste forsøk på å få partene til å samarbeide, og skrev derfor en uttalelse om hvorledes jordskifterettens avgjørelse var å forstå. Det understrekes at det ble tatt forbehold innledningsvis i brevet om at jordskiftedommerens utdypende tolkning i anledning saken ikke vil ha rettslig verdi.

Jordskiftedommer B er uenig i klagers anførsel om at han har opptrådt som den andre parts advokat i saken. Han viser til at han nøytralt har pekt på hva som faktisk står i rettsboka og skrevet hva han mener at normalt må kunne trekkes ut av dette etter å ha poengtert at dette ikke har noen rettslig verdi. Han er videre uenig i at han ikke skal ha hørt klagers syn i saken, da han har uttalt seg i forhold til de brev som har gått mellom partene både fra klager og hans naboer.

Vedrørende jordskifterettens brev av 25. juni i år viser jordskiftedommer B til at det allerede var anlagt sak for lensmannen om forholdet. Han sendte derfor de dokumenter han hadde mottatt videre til lensmannen i Y.

Jordskiftedommer B påpeker at han i sitt brev til lensmannen og partene ikke skrev noe som helst om hvilket utfall saken for lensmannen bør få. Han kan derfor vanskelig beskyldes for å være noens advokat. At han har ”samlet inn brev og påstander fra motparten” tilbakevises. Jordskiftedommer B har heller ikke bedt lensmannen om å reise sak for tingretten, men vist til at dersom det blir tvist om reglene er brutt eller ei, antar han at denne tvisten må avgjøres av tingretten.

Jordskiftedommer B konkluderer med at han ikke helt kan se hva galt han har gjort.

Domstolleder – jordskifterettsleder C – viser til jordskiftedommer B’s uttalelse av 7. oktober 2010 og har ingen ytterligere kommentarer til saken.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Det følger av domstoloven § 237 fjerde ledd at ”Dommeren må klages inn for Tilsynsutvalget innen tre måneder etter at forholdet som er grunnlag for klagen fant sted, eller etter at klageren ble kjent med eller burde vært kjent med dette forholdet”. Det er opp til utvalget selv å avgjøre om det vil ta opp til behandling en klage når denne fristen er utløpt. Under enhver omstendighet gjelder det en absolutt frist på ett år, jf. samme bestemmelse. Etter dette tidspunktet har utvalget ikke anledning til å behandle saken.

Det framgår av klagers brev av 19. august 2010 at det er to forhold ved jordskiftedommer B's handlemåte som påklages. For det første gjelder klagen hans brev til partene av 27. januar 2009, der han avgir en skriftlig uttalelse om jordskifterettens vedtak. For det andre gjelder klagen hans brev til lensmannen av 28. juni 2010, der han oversender sakens dokumenter til lensmannen og blant annet vedlegger brevet av 27. januar 2009

Klagen vedrørende brevet av 27. januar 2007, er inngitt mer enn ett år etter at forholdet fant sted. Dette innebærer at Tilsynsutvalget i utgangspunktet ikke har anledning til å behandle denne delen av klagen. Brevet til lensmannen av 28. juni 2010, der brevet av 27. januar 2009 var vedlagt, har utvalget imidlertid adgang til å vurdere. I og med at det første brevet også inngår i den handlingen som utvalget kan prøve, er det naturlig at innholdet i brevet blir en del av utvalgets totalvurdering av saken.

I tvisteloven § 22-4 (2) er det bestemt at: ”Det kan ikke føres bevis med opplysninger fra dommere og lagrettedmedlemmer om grunnlaget for avgjørelser de har truffet.” Det ligger implisitt i denne prosessregelen at dommere ikke bør komme med synspunkter og fortolkninger etter at det er truffet avgjørelse i en sak. I tillegg til at det ikke er anledning til å benytte slike uttalelser som bevis, kan det svekke tilliten til domstolene og deres rettsavgjørelser at det i ettertid gis slike fortolkninger.

En dommer skal utføre sin dommergjerning upartisk og på en måte som inngir alminnelig tillit og respekt. I kravet til upartiskhet ligger at både parter, prosessfullmektiger og øvrige aktører har krav på tilbørlig respekt, og at dommeren skal være objektiv og nøytral i sin fremtreden, spørsmålsstilling og behandling av aktører og parter.

Etter Tilsynsutvalgets mening har jordskiftedommeren i sitt brev av 27. januar 2009 gått for langt i å kommentere og utdype jordskifterettens vedtak. Tilsynsutvalget har kommet til at jordskiftedommer B, ved å oversende sin fortolkning av jordskifterettens vedtak til lensmannen, ikke har opptrådt upartisk og tillitvekkende, og at hans handlemåte derved er i strid med god dommerskikk.

I medhold av domstoloven § 236 2. ledd fatter Tilsynsutvalget for dommere slikt enstemmig

vedtak:

Jordskiftedommer B gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk.